

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se čena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 177.

V Ljubljani, v soboto 2. avgusta 1884.

Letnik XII.

K volilnem gibanju.

Iz Štajarskega, 1. avgusta.

Čim bliže prihajajo dnevi volitve v deželni zbor štajarski, tim živahnije je tudi volilno gibanje tako na nemčurski kakor na narodni strani. Obe stranki si na vso moč prizadevate v kmečkih občinah s svojimi kandidati prodreti, kajti mesta so itak večinoma v oblasti nemško-liberalne stranke, v velikem posestvu pa navadni agitatorji ne morejo agitirati, ampak k večjemu le lavirati. Razumljivo je, da bo vrhunec volilna agitacija dosegla te dni, ko se bodo vršile volitve volilnih mož, ki konečni izid volitve določujejo. Če dosežemo odločno večino narodnih volilnih mož, tedaj že imamo prvi pogoj za dober izid volitve v narodnem smislu.

Ker se toraj izid deželno-zborskih volitev za kmečke občine odloči že pri volitvah volilnih mož, zato se ni čuditi, da na te obe stranki vso pozornost obračate ter z ozirom na te volitve največ agitacije razvijate.

Drugi važni pogoj srečnega izida volitev pa so primerni kandidatje. Narodna stranka je svoje kandidate in njih program zadnjega julija v štev. 31. „Slov. Gospodarja“ že razglasila, in tako bodo že pri prvotnih volitvah vsi znali, koga in zakaj da naj izvoljeni volilni možje volijo 19. avgusta za poslanca. Mislimo, da bo to narodni stranki na veliko korist. Narodni program je namreč že zdaj nemčursko stranko precej iznenadil, kajti njegove desetere točke so tako praktičnega zadržaja, da ga ravno tako lahko podpiše za blagor kmetijskega ljudstva vnet in pravičen Nemec, kakor narodni Slovenci, ker zahteva samo za kmetski stan najpotrebniše prena-redbe in ravnopravnost štajarskih Slovencev, ne da bi le z eno besedo žalil pravice Nemcev ali gore-njih Štajarcev.

Nemčurji pa še do zdaj niso ne svojih kandidatov, ne svojega programa razglasili, in bržkone tudi ne bodo, deloma zato ne, ker nikjer nimajo dosti upanja s svojimi kandidati zmagati, deloma pa zato ne, ker štajarski nemškutarji drugega programa nimajo, kakor željo in prizadevanje mogoče veliko nemških šol Slovincem vriniti, za ktere jim

obljubujejo „šulvereinske groše“ in okrajne ceste. Bržčas niti na vseh volilnih krajih svojih kandidatov ne bo ponujali, ampak samo ondi, kjer bodo videli, da je precejšno število volilnih mož nemškutarskega duha navzeto.

Narodni kandidatje so obče poznani zasluženi narodni možje, večinoma dozdajni zastopniki dotičnih okrajev, zato se za gotovo nadjamo, da bodo 19. avg. vsi izvoljeni.

Kako bode z volitvami v spodnje-štajarskih mestih in v velikem posestvu, o tem se še zdaj ne dá nič gotovega priobčiti.

Kako bode z Izlamom?

(Dalje.)

Kalif oznani sv. vojsko (dzihad), kolikrat to zahteva izlamov položaj in najvišji mufti (šejk-ul-izlam) z besedo dokaže, da v tem slučaju koran zahteva vojsko. Enako se mora zgoditi, predno se sklene mir. Vsi Mozlemi imajo dolžnost nositi bremena vojske brez odškodnine in mrmranja. Tudi sicer nedotakljivo premoženje mošej se sme porabiti za sv. vojsko. V boji za Izlam pasti je velika sreča; kajti krvni pričevalci vere gredo takoj v rajsko veselje. Ako ljudstvo neče vejati nauku izlamovemu, je to že zadosten vzrok, da se mu napové sv. vojska; tako učé mnogi muhamodanski razlagovalci korana. Oni pravijo: neverni je sovražnik razodete resnice, tedaj sovražnik božji in prerokov. Zato se tudi z nevernim prav za prav trajni mir še skleniti ne more, dogovoriti se morejo ž njimi le o nekakem premirju.

Mozleme vladati ima pravico le kalif ali njegov namestnik sultan, kedive, attalyk, paša, bey i. t. d. Pravo posestvo more neverni imeti le po milosti kalifovi; zato mora pa plačevati glavno dačo. Vsi vladarji sveta naj so ti mozlemske ali nemozlemske vere, smejo vladati le tedaj, ako jih kalif potrdi. Namestnik muhamedov je osebni posestnik najvišje suverenne oblasti nad vsemi ljudmi: on je senca božja na zemlji. On lahko kaznuje ali deli plačilo, kakor mu ljubo. On imenuje vse imane in kadije,

če tudi le posredno, ter izbere vse opravilne, civilne in vojaške uradnike.

Vsak Mozlem je dolžan voljo kalifovo nepogojno slušati; le tedaj ne, ako bi ta ukazal preliti nedolžno mozlemsko kri.

Neverni, kristjani, judje, pagani so dolžni dati davek gospodarju vernih; ako tega ne storé, nimajo več pravice do varstva ter postaneje lahko sužnji. Kdor odreče davek, temu se napové vojska; ako se nato ne podvržejo, nimajo pravice do milost; može naj se pomoré, žene in otroci naj postanejo sužniki. Njih dežela pripade Mozlemom.

Nasprotno pa imajo tisti neverni, ki so se prostovoljno podvrgli, nekaj varstva; zagotovljene so jim nekatere pogodbene pravice, kar se tiče življenja, posestva in verske prostosti. Ti varvanci, kateri se imenujejo v osmanskih državah rajah, stojé pod administrativno in sodnijsko oblastjo sorojakov, ki so iste vere ter naj se sodijo po domačih postavah, kolikor ne nasprotujejo te določilom muhamedanove vere. Vsak „millet“ (narodene vere) ima zato posebno ustavo, v kateri ima glavno vlogo duhovščina ter odlični možje iz naroda. Grški patrijarhi in armenski, kakor tudi judovski Chakam (višji rabinar) so še danes v osmanski državi predsedniki narodnih svetov in imajo kot taki velik vpliv.

Z besedami je res na ta način zagotovljeno nekaj pravic posamnim veram; ali v resnici pa Muhamedani že tako delajo, da se mora čutiti ljudstvo kot ubogo „raja“. Krščanske cerkve so spremenili v turške mošeje. Zvonenje so kristjanom prepovedali, z malimi izjemami po samostanih. Rajah ne sme nositi obleke Muhamedanov, ne sme stopiti v mošejo; ona je izključena iz vojaštva ter sme imeti le pičlo število cerkvá. Pokopališč bi ne smeli krasiti z lopimi cipresami. V vsem se je kazalo, da je Muhamedan neomejen gospodar. Tako bi ne smeli kristjani zasesti preroku posvečenega velboda; tudi konja se ne sme posluževati vedno; ako sreča odličnega Turka, mora raz konja in ga nekaj časa peljati za ujdzo; za rajo je ostal osel.

To so nekteri glavni teologiški in politički nazori Izlamovi. Vsi kažejo, da se je mozlemska družba sezidala po načelu sile. Kje na svetu bi mogli še najti državo, ki bi bila s tolikimi verskimi predpra-

LISTEK.

Iz Brezja do Zatičine.

(Dalje.)

„Tam le za pokopališčem morava iti, potlej pa naravnost po onej kolovozni poti. Tebi nemara je naša okolica močno neznana, ker raji hodiš tja v Ribniško dolino, kedar pridejo kakovi prazniki. Bo treba marsikaj pokazati.“

„Ne priznam rad, pa moram. Pa česar pogrešam, mi boš pa ti nadomestil, ki si tak kakor živa geografična karta. Ne rekel bi dvakrat, da še za vse mejnike veš po polji.“

„Ti jih pa nisi še nikoli iskal, kakor se mi zdi. Ako boš imel kdaj kakovo posestvo, ti bodo mejaši vse meje predstavili. Pa pustiva to. Lej tukaj na Krznarjevi njivi izorali so staro zidovje. Lansko leto mi je pravil ta gospodar, da je zapel s črtalom ob kamenito ploščo pa ni pogledal, kaj je bilo spodaj. Do opeke pa večkrat pride pri oranji. Ko bi bila

prazna njiva, bi bilo dobro pogledati. Morda bi se kaj našlo. Kaj, ko bi bile tukaj kakove rimske starine! Blizu so brez dvojbe stanovali.“

„Ti boš že še kaj našel! — Kaj so pa one hiše tam doli v kotu na konci travnikov?“

„Tam je Kopoljska vas. Memo drži stara cesta proti Gabrovki. Neki kmet mi je pravil, da so nekdanj po njej nosili Turjaškega kneza iz Soteske v Zatičino in da so na Kopolji počivali. Pri počivališči še zdaj stoji stara hiša, ki je imela še Turke pod svojo streho. Če letnica na zidu in ustno izročilo med ljudmi ne lažeta, zgrajena je bila l. 1402. To je že lepa starost. Tam za vasjo so bili pa naši stari očetje v županiji Hlačnici (smrekov gojzd) Francoze naklestili. Sama zgodovinska tla! Malo nazaj pod onim gojzdom, Bojanjskim gojzdom, se kaže tudi še slamo pokrita streha. To je Strniščekova hiša iz Bojanjega Vrha, vas je tam zadej, se ne vidi. Važno je, da je tamkaj edini vinograd v Muljavski soseski. Kakor ime kaže, so bili na tem vrhu hudi boji. — Ona hišica proti nama nazaj na samem je Prežarčkova. Gospodarji v njej so včasih varovali

samostanske travnike, živino, ali so „prežali“ — tako vsaj pravijo — in od tod ime Prežarček. Za-me je ta gospodar važen zaradi tega, ker je jako bistrega duha in pa ker izgovarja „l“; ne pravi „pisav“, ampak „pisal“. Glavni čuvaj pa je bil na Gorenji Muljavi, le poglej v onej-le na pol podrti hiši. Temu so pa rekali Prežar. Imel je mož veliko posestva in lepega — pa ga nima več. To je zgled minljivosti. Prav tako tudi črno zidovje od cerkve na ono stran kaže nekdanjo moč. Tam so stanovali Muljavski županje, ki so za mladosti moje matere še na konji hodili tlako napovedavat. Polovica sedanje Muljavske zemlje je bilo njegove, zdaj pa je tako prišlo, da gospodari pri tej hiši siroččina. Ker se je hiša radi slabega gospodarstva sesula, so se preselili ljudje — v hlev. Lahko si misliš, da je bilo tam precej živine, ko imajo zdaj v hlevu ljudje in živina zadosti prostora. V sredi je prezidano in v en konec je hiša v drugem pa hlev. Tako se godi zdaj na Muljavi. Včasih so bili tu sami trdni kmetje, zdaj je pa ravno narobe. In koliko so stari možje vedeli! V Zatiškem samostanu dobivali so knjig in poduka, posebno

vicami obdarjena, kot so obdarjene izlamske silne države? Trdne so mogle ostati te države le toliko časa, dokler je bojovita truma vernih vladala nad nebojovito večino ali manjšino. Ko se je nemuhamedansko ljudstvo jelo zavedati, so začele tudi izlamske države pešati in le navidezno životariti. Glaven namen muhamedanskih vojsk je bil rop; ta namen pa državi gotovo ne more dati trdne podlage; tega nas učé vse izlamske države.

Se vé da bi lahko kdo opomnil, da je v početku izlamske mogočnosti, v časih verskega fanatizma nek drug vzvišenejši namen tudi vodil Mozleme in ta je: podvreči narode Alahu.

Kalif Osmar, največi zmagovalac med nasledniki Muhamedovimi, se je res strogo držal načela, da Arabci, kot bojujoča četa, sebi ne smejo pridržati nobenega posestva, temveč le ustanoviti svetovno gospodstvo v službi Alahovi. Vendar se povsodi kaže pravi namen, lakomnost po posvetnem posestvu in svetovnem veselji; to nizko, zemsko, neplemenito načelo se kaže vedno na vrhu.

Kaj važna za Izlam je njegova posebnost, v kateri se loči od vseh paganskih ver, da ima namreč temeljno resnico: vero na enega Boga, stvarnika. Kako važna je ta resnica za obstanek Izlama, kažejo razne skušnje, ki so hotele v novem in najnovejšem času prestvariti, preosnovati Izlam.

V našem stoletju je nastal v Perziji Babizem; v sredi prejšnjega stoletja pa se je začel v Arabiji Wahabizem.

Vodnik prvi stranki, Ali Muhamed, ki se je imenoval Bab (vrata k spoznanju božjemu in združenju z večnim), je govoril, da je on prerok od Boga poslan, ter hoče s svojimi 18 tovariši svetu podati pravo razlago korana. Novo in znamenito za Izlam je bilo to, da se je potegnil za stanje ženstva; zadejal je s tem najhujšo rano Izlamu. Sedanji šah perzijski Nasr-ed-Din, ki je hodil pred nekterimi leti po Evropi, je udušil te poskuse v morju krvi; neusmiljeno je ravnal posebno za to, ker se je bal za lastno življenje. Pa zdi se, da to gibanje ni še popolnoma izginilo iz sveta.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. avgusta.

Notranje dežele.

Istersko irredentovsko politično društvo v *Paznu*, ki se menda „Società politica“ (politično društvo) imenuje, jelo se iz novega baviti z vprašanjem, s katerim se irredentovski listi po našem Primorju tu pa tam in to že več časa pečajo, kako bi se dale združiti Trst, Goriška in Istra v eno pokrajino z enim samim deželnim zborom v Trstu, ker so vse tri pokrajine že sedaj pod enim samim vrhovnim političnim načelnikom, pod cesarskim namestnikom v Trstu. Da se bo v omenjenem laškem društvu stvar do dobrega pretresla, sestavil se je nalašč za njo odbor, ki jo bo študiral in pozneje o tem poročal. Da si lahi tega zdrženja na vso moč želé, pravijo nam njihovi listi, ker mislijo potem še uspešneje naše brate po Primorju daviti, kakor jih že sedaj, če bi to sploh še mogoče bilo; če bi si pa Slovani pri tem preobratu na podlagi kakor je sedaj ondi, kaj opomogli v narodnem

oziru je pa spet drugo vprašanje; kajti razmere so tudi sedaj še take in ubog narod po Istriji je laškim pijavkam še tako na milost ali nemilost izročen tudi gledé gmotnega stanja, da jako dvomimo da bi sedaj še Slovani v omenjenem novem deželnem zboru večino dobili, če tudi se tista na papirji dokazati dá. Pozneje, kedar se narod po Istri še bolj prodrami k narodni zavesti, ktera se ondi leto za letom očitno razvija, kakor so letošnje volitve lepo pokazale, radi priznavamo, da bode Slovanom koristna zveza.

Kompromis v *štajarskem velikoposestvu* splaval je po vodi. Vsled tega postalo je tudi imenovanje konservativnega poslanca v ondašnjem velikoposestvu, grofa Bellegardeja, za deželnega glavarja jako negotovo, in pravijo, da bi utegnil vsled tega kmalo grof Vojteh Kottulinski, c. kr. komornik, štajarski deželni glavar postati.

Ker ga ni človeka več na svetu, da bi o razpadajoči *levici* še brez zarudenja dobro govoriti zamogel, prevzeli so njeni organi sami to nalogo in so se jeli sami hvaliti, da bi tako pozornost sveta na-se obrnili. Tega jim sicer ni bilo treba, kajti svet je na-nje pozoren postal po njihovih delih, ki so deloma takšna, da so že za državnega pravdnika zrela; toraj je tista samohvala popolnoma odveč, s katero Chlumetzkyevo glasilo „Tagesbote a. M.“ svoje pristaše v zvezde kuje, rekoč: „Zopet se je sedaj pokazalo v deželnem zboru, kakor tudi poprej vedno v državnem zboru, da so kapacitete edino le na naši strani in da ga nimajo v nasprotnem taboru, (dr. Rieger, Clam-Martinic, Hohenwart, o. Greuter in drugi velikani na desnici skrite se! Vred.) ki bi se le v najmanjši meri zamogel z našimi poslanci primerjati, bodi-sigledé teorije, prakse, kreposti značaja ali pa delavnosti.“ Ko bi že človek iz ničesar drugega ne spoznal, da levica razpada in za jetiko umira, ta samohvala mora mu biti dovolj, da se mu zasveti, kako in kaj. Potaplja-jočim zažiga kadilo njihovo glasilo, kar jih pa ne bo rešilo. Bolehajo na strastni zaslepljenosti in politični trmoglavnosti; zoper te bolezni pa ni zdravila.

Severočeski Nemci so naznanili svoj izstop iz českega zemljedelskega odbora, ki se jim preveč česki in avstrijski ter menda premalo pruski zdi, ter hočejo za nemške pokrajine na Českem lasten zemljedelski odbor, kakor tudi zopet na vso moč zahtevajo, da se jim dežela razdeli v česko in nemško polovico. Židovski in liberalni časniki seveda te bedarije zagovarjajo in po svoje opravičujejo; kar je pa pošteno mislečih nemških listov, pa počenjanje Nemcev po Českem vsi brez izjeme obsojajo ter ga smatrajo za veleizdajno! Veleizdajno je pa tudi v resnici njihovo politično postopanje, kajti pota, ki so jih nastopili, so z malimi izjemami vse na Prusko obrnjena in tjekaj tudi česki Nemci v resnici silijo. Da je pa od pobožne želje, do gotovega dejanja posebno v političnem življenji še velik korak, vemo najbolje mi Slovenci in to nas tolaži, da tudi česki Nemci v teku bodočega tedna kljub svojemu naporu še ne bodo Avstrije poprusili. Za to bodo že skrbeli na Dunaji in v Pragi.

Miškatović na Hrvaškem oglašil se je v uradnem listu in pravi, da naj njegovi nasprotniki Starčevići počenjajo, kar jim drago: ne bodo ga pripravili, da bi krenil s poti, ktera se mu edina prava zdi, narod osrečiti. Po Starčevićevskih krogih jel se je denar nabirati za pregnane visokošolce, da se jim bo plačala pot in podpora na Rusko, kjer jim je obljubljena zdatna pomoč.

Na *Hrvaškem* premotravajo misel o preosnovi univerze in obžalujejo, da so jo osnovali po nemškem vzoru in ne po angleškem, ali pa vsaj po onem, po katerem so osnovane akademije, ali pa drugi učni zavodi, da so namreč učenci internirani, t. j. da imajo ondi vse kakor n. pr. v bogoslovji, in so skoraj z vsem preskrbljeni. Za internacijo univerze je sedaj pač že prepozno, pač pak se bo nekaj

drugega zgodilo, kar bo dijake nekoliko brzalo pred razuzdanostjo, kakoršna se je sedaj v Zagrebu godila. Vpeljati namreč mislijo semestralne izpite, ki bodo merodajni pri podelitvi državnih služeb, če tudi bo univerzo dijak lahko brez semestralnih izpitov popolnoma dovršil in tudi doktorsko diplomu zadobil. Le kdor bo aspiriral na državno službo, moral bo dokazati, da se je izpitom podvergel. Po tem, se vé, da se bo omejila prostost, ki jo imajo sedaj velike šole; pa — če je potrebna — je drugače. Saj se bodo polletni izpiti tudi na Dunajskem Josifiški, kjer se bodo vojaški zdravniki izgojevali, vpeljali. Sicer je pa vedno še veliko vprašanje, ali bodo dotične poskušnje na javno нравnost velikošolcev kaj vplivale ali ne, in če se hrvaška vlada ne moti, ako misli na ta način Starčevićev duh iz univerze prognati.

Vnanje države.

Francoski listi, ki od daleč opazujejo politični kolobar v Avstriji, zapazili so tudi že razpad, ki se je fakijske opozicije ali združenih levicarijev prijel, ter jim svetujejo, ako jim je sploh kaj ležeče na političnem obstandu, da naj se poprimejo spravljive politike. To je pa ravno zoper naravo levicarijev, tedaj kako se hočejo po dobrohotnem nasvetu ravnati?

Veliko pozornost provzročilo je v *Belgradu* odklikovanje patrijarha srbske narodne cerkve Germana Angjelića iz Karlovcev, ob priložnosti njegovega prihoda v Belgrad. Pri obedu napil mu je kralj Milan jako častno napitnico, v kateri je povdarjal prijateljstvo, ktero ima do Avstro-Ogerske in pa hvaležnost, ktero čuti do našega cesarja Franca Jožefa.

Nič ne bo! Kakor najnovejša, se ve, da tudi kakor vsaka taka po vsem nezanesljiva poročila iz Petrograda poročajo, se je *ruski car* menda premislil, da bi svoje življenje v Varšavo na prodaj nosil. Toraj bo napovedano snidenje treh cesarjev, avstrijskega, nemškega in ruskega letošnjo jesen ob avstrijsko-ruski, ali pa celo na rusko-poljski zemlji splavalo po vodi; vsaj na Dunaji v ruskem poslanstvu prav določno trdijo, da car ne pojde v Varšavo, od kar je zvedel, da mu ondi lastni njegovi uradniki po življenji strežejo in prav ima da ne gré, saj mu je znan pregovor, da vraga ni treba klicati, ker sam prerad pride. Kar se nemškega cesarja tiče, podal se bo vračajoč se iz Avstrije k jesenskim vojaškim vajam svoje porenske armade v Bonn in Münster; ko bodo ondi končane, pojde pa cesar Viljem na svoj grad Babelsberg, kjer se bo lepe jeseni veselil, če bo vreme zato. V Babelsbergu imel bi bil tudi sprejeti avstrijskega in ruskega cara.

Bismark, pravijo, da je zdrav, kakor že dolgo ne in se na vso moč pripravlja na bodoče volitve in na načrte novih postav, ki se bodo novemu državnemu zboru predložile. Razmere med Vatikanom in nemško državo so se menda za nekoliko zboljšale in kakor pravijo, se je naučni minister Gosler celó posvetoval o vstanovi katoliških stolic na Marburgski univerzi s škofi iz Fulde in Limburga. Tudi je rekel, da misli katolikom vrniti odvzeto župnijsko cerkev v Wiesbadnu, ktero so ob svojem času dali staro-katolikom. Vsi dogovori pa vendar-le tako dolgo brez pravega pomena ostanejo, dokler se škofom ne povrne izgoja svoje duhovščine in disciplinarna oblast nad njo.

Taborov na *Angleškem* še vedno ni ne konca ne kraja, na katerih se razžaljeni angleški narod zbira in čez zbornico pérov zabavlja, ker mu je taista zavrgla od vlade same predlagano volilno postav, oziroma njeno preosnovo. Danes teden napravili so zopet tak tabor v Manchestru, kjer se ga je celo vojni minister lord Hartington vdeležil, in se je za narod potegnil. Najostreje pa je govoril proti pérjem narodni zastopnik John Bright. On je dejal, da se mora postava o preosnovi volilne pravice še enkrat v jeseni predložiti pérski zbornici. Ako jo tedaj zopet zavrže, potem bode narod že vedel, kaj

verskega. Še zdaj se dobi tu pa tam kakov star molitvenik ali tudi sveto pismo. Zato so pa ljudje tudi znali krščanski nauk! Zdaj pa vlada nevednost, dasi imajo pri fari četverorazredno šolo. Nekaj pride to od tod, ker sedanje šole niso vravnane za ljudstvo, nekaj pa tudi od tod, ker imajo otroci predaleč v svojo šolo, v drugo župnijo, ki jim je bližja, jih pa ne marajo. Tukaj bi bilo treba kake pomoči. Vas je res nesrečno razdeljena. Tri hiše, med njimi tudi Pajžbarjeva, v kateri se je porodil Jurčič, so pod Krko, druge pa pod Št. Vid. Otroci radi skupaj hodijo v šolo, tukaj pa morajo eni sem, drugi pa tja. To res niso male težave. Kako neradi hodijo na dve strani! Ali je potlej čudno, da so nevedni. Res je žalostno. Naš kraj in sploh Dolenjsko je jako pozabljeno od sveta. Na misel mi je prišel gledé tega živahen razgovor med onim Strniščekom tam na hribu in sosedom Puščavarjem, ki sem ga lansko jesen slišal. Jaz sem šel skozi Bojanjski gojzd domu. Ker sem precej hitro hodil in je solnce pripekalo, sem postal malo za Strniščekovo hišo pod košatim orehom. Na drugi strani hiše sedel je na klopi Strnišček in je zamišljeno gledal pred-se v tla, tako,

da mene ni videl. Po poti od sosedove hiše pride njegov prijatelj Puščavar. Ko ga vidi tako otožnega, hoče ga brž zvedriti in pravi: Strnišček, Strnišček! ne rij mi tako po krtovo v prst s svojim pogledom, Strnišče sicer raste na zemlji, pa se vendar dviguje kvišku. Skloni se po konci, izbij si težke misli iz glave. Dolenjci moramo biti dobre volje, kakor govore pesmi in kakor nas opisujejo.

Strnišček: Pa ti bodi dobre volje, kedar bodo kožo s tebe drli. Preklicana taka volja! Jaz sem ravno zdaj-le premišljeval, kako se nam hudo godi. Veš, prijatelj, Dolenjci smo taki reveži, če prav pravi pesem, da nam lepo solnce sije, da se Bogu usmili. Pri nas še ni prejenjalo tlačanstvo. Kdor le utegne in more ganiti s kakovim udom na životu, pa nas hoče tlačiti in navzdol pritiskati. Mi smo pa tako pametni, da mu nastavimo, kedar nam stlači eno stran, še drugo. Jaz pravim, da bo še tako prišlo, da tistih sedmih lačnih let v svetem pismu ne bodo pomenile več suhe krave, ampak — suhi Dolenjci, ki se bodo skrčili, kakor ocvirek, kedar ga na ogenj vržeš. Naše ime Dolenjci ni pravo, zato se ga tudi povsod bojimo — mi bi se morali imenovati „Spod-

njaki“. To bi nas bolje zaznamovalo. Dolenjci bi že bilo, ker nam vsi kažejo: dol! — ali Spodnjaki je veliko boljše in primernejša beseda. Le poglej spodnjak v mlinu, to je stoječi spodnji mlinski kamen. Tako tesno je ugojžen in udelan, da se niti ganiti ne more, ko se na njem drvi zgornjak in tlači na njem rumeno turšico. Kakor temu kamnu, tako se godi nam od pamtiveka. Njega dni so nas trli Pesoglavci, potlej so prišli pa krvoločni Turki. Pred to pošastjo niso bili varni niti naši očetje, niti matere, niti otroci, ni bilo varno polje, ne dom — nič. In kedar je odšel ta trinog, oglašil se je njegov bratec v naši deželi — grajščak. Le poglej, kaj je teh starih kurnikov po naših hribih! To so bila sama gnjezda za zalego naših mučiteljev. Nekteri so bili taki, da so zahtevali od Novega leta pa do sv. Slivestra vsak dan tlako, če ne, je pel pa koročač, udrihač, ječa in Bog vé kaj še. Puščavar, tačas je bilo na dolenjskem svetu „Bog pomagaj“.

(Dalje prih.)

ima od vlade zahtevati. Napravili se bodo potem koraki kakor so jih pred leti storili njihovi očetje. Taisti so omejili nasilstvo despotične monarhije, današnji njihovi potomci imajo pa moč vsebi, da bodo izdelali „osabno in nedomoljubno oligarhijo“ (pérje). Tega tabora, ki je za onim, kateri je bil pred enim tednom v Hydeparku, največji, vdeležilo se je več nego 30.000 ljudi. Se večji tabor z velikansko demonstracijo proti pèrski zbornici, proti njenemu načelniku lordu Salisburyju, se pa v Birminghamu pripravljajo. Vse se od Salisburyja proč in k Gladstonu obrača, ki si zopet več sočutja pridobiva. Ako zopet v Egiptu ne bo kakošnega medveda vstrelil, si sme svest biti, da bo narod zopet z njim potegnil — le da mu priporočimo preosnovano volilno pravico.

31. pr. m. potekel je podaljšani obrok *Kitajcem*, da se odločno izrečejo Francozom nasproti, ali mislijo plačati zahtevane milijone vojne odškodnine zaradi zavratnega napada pri Langsonu ali ne. Kakor je iz vsega razvidno, Kitajci zaradi tega tako in toliko časa čineajo, da bi si časa pridobili in pa — če se jim namreč posreči — prijateljstvo Angležev in Nemcev. Kakor bi si bili prijaznosti teh dveh velesil svesti, napeli bi takoj druge strune Francozom nasproti, tako pa vedno še čakajo. Francozje so jim sicer napovedali bombardement, ako bi ne plačali ob pravem času, pa si bodo menda premislili, kajti streljanje s topov je vendar-le jako kritična reč, ki je vsega premisleka vredna. Dvakrat morajo premisliti si jo pa ravno Francozi sedaj-le, ki nimajo v brodovji nič prave edinstvi. Dva admirala imajo ondi v iztočno azijskem vodovji in posebno čez admirala Millota se pritožujejo, da je silno brezobziren proti višjim častnikom, ktere celo zapirati dá, ako se mu zamerijo. Z admiralom Courbetom pa tudi nista prijatelja, kakor bi morala biti, ako bi hotela uspešno delovati. Sicer se ni bati, da bi eden ali drugi imenovanih vojskovodij na morji osebno mržnjo tako daleč razvil, da bi svojemu sosedu v vojaškem interesu na škodo hodil; toliko domoljubja imata oba, vendar pa stvar ni taka, kakor bi morala biti.

Izvirni dopisi.

Zagorje pri Savi, 31. julija. Pretečena nedelja bil je za nas Zagorjane res „dan, kterege je Gospod stvaril“, splošnega veselja. Praznovali smo namreč tristoletnico, odkar je naša fara samostojna (prej je bila združena z Mengeško); ob enem pa se je vršilo tudi blagoslovljenje dveh novih stranskih altarjev. Bali smo se, da nam bo dež kolikor toliko slovesnost kazil; a nam v največje veselje smo imeli najlepše vreme. Jutranje opravilo imel je č. g. profesor M. Lazar, ob desetih pa častni korar in vitez Franc Josipovega reda, preč. gosp. dr. Leonhard Klofutar, ki je tudi nova altarja blagoslovil. Njegov krepki in jedrnat govor segel je mnogobrojnemu ljudstvu tako globoko v srce, da je bilo popolnoma ginjeno. Po pridigi bila je slovesna sveta maša z obilno azisteneo. Med duhovniki, ki so s svojo navzočnostjo slavnost poveljali, moram hvaležno omeniti našega mnogozasluznega častnega kanonika in dekana, preč. g. Janeza Tomana, ki so se v kljub svoji visoki starosti in daljni poti naše slovesnosti vdeležili.

Pri obedu se je, kakor je „šega in navada“, mnogo govorilo in napivalo pri dobri kapljici. Posebno nas je razveselila med drugimi napitnicami ona preč. g. dekana. Glasi se namreč:

PerVeniant ParoChVs et SagorIanI
eX noVo sVo teMpLo gLorIoso ad
CoeLeste!

Altarja nam je v bizantinskem zlogu prav čedno izdelal g. Janez Kušlan, podobar na Raki (na Dolenjskem). Vsim preč. farnim predstojništvom ga kot spretnega mojstra toplo priporočamo. Eden izmed altarjev je posvečen sv. Barbari. Altarno podobo je mojstersko naslikal naš sloveči domač umetnik, gosp. Janez Wolf, ki je tudi stene krog altarjev ozaljšal s krasnimi freskami. Drug altar pa je posvečen Devici Mariji sv. rožnega venca. Podobo zanj nam je preskrbelo društvo „Lukas-Verein“ na Dunaju. Slika je prav lepo izdelana in cena tako nizka, da omenjeno društvo vsem priporočamo, ki hočejo v kratkem času in dober kup lepe cerkvene podobe imeti. Altar sta na svoje stroške omislila Janez Izgoršek in njegova žena, kar jima Bog obilno povrni tukaj in tam. Opresnih slik po zidu ne bom natančno popisoval; da je res vse lepo in dovršeno, spričuje ime umetnikovo; le toliko rečem, da naj nikar ne zamudi ogledati si „dela domačega uma in dlana“, kogar pot pripelje v Zagorje.

Kjer se že piše v stoletnicah, gotovo je primerno, da se tudi kaj omeni iz prejšnjih že davno

minulih časov. Jaz sem iz tega namena tudi nekoliko stikal po tukajšnjem farnem arhivu, pa posebnih dogodkov nisem mogel zapisanih najti; le na stranici neke mrtvaške knjige dobil sem te-le opazke:

„Anno 1788 inchoato usque ad nativitatem Joannis B. erat tanta inopia frumenti, ut modius tritici 3 fl., frumenti mixti 2 fl., gersten 2 fl., Haiden 2 fl. 6 kr. constaret, und die Leute vor lauter Hunger wie die todten Laiche ausgesehen. Darauf kamet eine ungehaiere Drücke, so dass das Volk verzweifeln wollte. Gott gabe aber die böste Fexung sowohl an Wein als Getraide.“ (To naj bi zlasti tisti prečitali, ki hočejo duhovensko kongruo regulirati).

„Vigesima Februarii anno 1790. Josephus II. Imperator noster mane inter 5. et 6. horam mortuus est. Vir, cui similem, et acumine ingenii et vigilantia pro suis regnis Austria non vidit; pater rusticorum et carnifex nobilium. Sub ipsius imperio justitia (ut recte dicam) primo lumen aspexit.“

„17. julija 1790. Laudon celeberrimus bellidux, maleus Domus Austriae, terror in tribus expeditionibus Borussiae et horror in una Turcarum mortuus est.“

1793. 13. Augusti consecrata est Ecclesia parochialis hic in Sagor cum tribus altaribus ab ill. ac rev. D. Josepho Mikolič, Epp. Coadjutore Labacense sub Parocho Bartholomaeo Jenko et Coop. Andrea Skotin.“

„1809. 12. Maji fuit visitatio ab ill. ac rev. D. Antonio Kavčič, Episc. Lab. sub Parocho Primo Sovinc et Coop. Mathia Marinko.“

V ravno tej knjigi bere se, da je l. 1788 (ko je bilo toliko pomanjkanje žita) neki Gregor Sterc umrl lakoti in neka Marija Kovač „an Alterthum“ (!). Pri treh otrocih, ki so le nekaj dni stari umrli, stoji pod rubriko „Krankheit und Todesart“ zapisano: Mit sich auf die Welt gebracht. Ti so toraj bolezen in smrt saboj na svet prinesli! — Od 4. oktobra l. 1793 pa do 5. aprila l. 1794 so ljudje zelo mrlji za kozami; umrlo jih je namreč v tem času 49, — večidel mladoletni otroci. Ravno ta bolezen je zelo razsajala l. 1802; umrlo jih je od 8. marca do 11. maja 22.

Te vrstice naj za danes zadostujejo, znabiti prilično zopet kaj. Konečno se izreka v imenu vseh Zagorjanov pristrčno zahvalo vsem čč. gg. duhovnikom, ki so s svojo navzočnostjo pripomogli, da se je svečanost tako lepo vršila, zlasti pa preč. gg. dr. L. Klofutarju in dekanu J. Tomanu! Bog nam pa tudi ohrani še mnogo let našega občespoštovanega gosp. župnika, ki se ne ustraši ne truda ne stroškov, kadar gre za olepšanje hiše Božje!

Iz Zagreba, 31. julija. (Izvešče kr. velike gimnazije) koncem l. 1883/4 ima na čelu na 79 straneh učen spis: „Imperfekat i aorist s partikulama zé i žv kod Homera i hrvatski kondicional“ — napisal vrli prof. Avgust Musić. — Učitelj je štela gimnazija za zapovedane in proste nauke vseh 34 kakor Ljubljanska, mej njimi so štirje nastavljeni extra statum, in štirje na službovanji ali pri vladi, ljudskih in pripravnih šolah, ali zaradi hrvatskega slovarja na dopustu (P. Budmani). Ravnatelj je Mirko Divković; Slovenci M. Valjavec, Fr. Marn, I. Benigar, dr. Fr. Celestin, J. Zupan. Petje podučuje J. Strnad. — Šolsko leto pričenjajo z oktobrom, in sklepajo z zadnjim julijem, ne pa polovičarsko, kakor pri nas. O velikonoči imajo dijaci s profesorji vred duhovne vaje in skupaj prejemaajo svete zakramente. Sv. Alojzija dan obhajajo cerkveno svečanost, ter hodijo o poletji še vsaki dan k šolski maši. Krščanski nauk se konec polletja posebej izprašuje v pričo škofijskega poverjenika, ravnatelja in dotičnih razrednikov, tako se godi tudi izpit iz francoskega in italijanskega jezika v navzočnosti ravnateljstva gimnazijskega. Izpit zrelosti je delo lani izmed 22 javnih osmošolcev 20, in samo dva sta se oglasila za bogoslovje. Zadače so iz više gimnazije natisnjene hrvatske a njemačke. — Vstanov ali stidendij uživajo dijaci jako mnogo, n. pr. kr. zem. vlade, kardinala Havlika, biskupa Ivana Kralja, kaptolsko-duhovne oblasti, obiteljske, cesarske itd.; podpore druge dobivajo dokaj pri posamnih in v semeniških. Podporna vstanova za siromašne dijake je imela dohodkov 1232 gld. 42 kr., troškov pa 413 gld. 7 kr. — Dijakov je bilo konec l. 1883 vseh skupaj 590, koncem l. 1884 pa 622. — Po veri katolikov rimskih 506, grških 21, grško-iztočnih 41, protestanta 2, judov 52. Iz Kranjske doma le 5. Sinov seljakov ali kmetovskih samo 81, obrtnikov in trgovcev pa 184, državnih in deželnih uradnikov 141 itd. Svedočno prvega reda z odliko jih je dobilo 71, drugega reda samo 17, tretjega pa

39. — Ker se število dijakov narašča od leta do leta, zlasti kar imajo v Zagrebu vseučilišče, imeli so letos do V. razreda paralelke, kakor v Ljubljani, in v I. celó dve (b in c). — Učenci so tiskani v abecednem redu; odlikaši z debelimi črkami; posebno izvrstni (z zvezdico) dobivajo nagrade ali premije, za ktere je visoka deželjska vlada dala 60 gld., za nektare zložijo drugi dobrotniki in prijatelji šolske mladine, kar je vse hvale vredno. Odrasli potezajo se in trudijo za nagrade ali poslavlila; zakaj ne bi se privoščile mladim v spodbudo in tekmovanje.

Delati bi bilo na to, da tudi pri vas se nektare v dobi liberalizma odpravljene duhovne vaje in cerkvene svečanosti zopet vrnejo katoliški mladini in da v tem oziru z dobrim vzgledom predstojniki svojim podložnikom kažejo pot k pravi in stanoviti sreči. Beseda gine, vzgled porine. Česar se človek v mladosti ne navadi, tudi v starosti ne zna, ne izvršuje. Veliko, preveliko se stori dandanes v razsvetljevanje uma, premalo pa v oblaževanje sreča ali volje, in celó premalo se gleda na krščansko dejanje, ktero bode vendar naposled odločevalo v vsakem stanu.

Domače novice.

(Visoki dar.) Nj. Veličanstvo, presv. cesar so srenjama Bistrici v Bohinji in Srednji vasi za napravo gasilnega orodja podelili po 50 gld.

(Razstava cerkvenih oblačil itd.) v nunnem samostanu, kakor vsako leto, bo videti od 3. do 5. avgusta.

(Katoliška družba) bo imela prihodnji torek, 5. avgusta, na Rožniku navadno mašo za žive in mertve ude o 5. uri zjutraj.

(Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.) Č. g. Matija Prijatelj je dobil iaro Struge. Č. g. Janez Plevaneč je presentiran za faro Sotesko.

(V „Zvezdi“) bo jutri proti poldnevnu navadna vojaška godba.

(Letošnja sv. Porcijunkula) je bila tako mnogoštevilno obiskana od bližnjih in daljnih pobožnih, da se ne spominjamo kmalo tolikega cerkvenega shoda. Frančiškanska cerkev je bila sinoči tako natlačena, da je bilo le s težavo mogoče vrniti se notri. Danes je pa na trgu silno živahno, kajti čebularji so pritislili s svojim pridelkom in so nekteri prav lepo blago na trg postavili; ceno nastavljajo pa tudi tako visoko, da se kuharice nič kaj ne morejo z njimi sprijazniti. Konečno pa se bodo menda že porazumeli, ker nekteri brez takega blaga biti ne morejo, posestnikom pa za nobeno rabo ni, če jim ga preveč ostane.

(Vojaški konji na prodaj) bili so danes na trgu cesarja Jožefa in sicer trije žebezi iz c. kr. žrebčarije na Selu pod Ljubljano. Prvi je veljal 119 gold., lepe visoke temno-rujave postave, bolj šipkega plemena. Drugi je bil belec težjega plemena za vlako in se je prodal za 178 gold. Tretji, tudi težjega plemena bolj rudečkaste barve, šel je za 281. gold.

(Iz Rudolfovega) se naznanja, da je ondašnji okrajni zdravnik, dr. Böhm, po dolgem bolehanju umrl.

(V vinogradih Kostanjeviškega okraja): V Črneči vasi, Ostreu in Kostanjevici, se po preiskavi potovalnega učitelja, g. Pirca, trtna uš še ne nahaja.

(Letno poročilo) čveterorazredne ljudske šole v Postojni 1884 obsega na 18 straneh šolska poročila. Učiteljstvo nam sestavlja vodja, kateheta, dva učitelja in dve učiteljici. Otrok za šolo ugodnih bilo je v okraju 348; šolo obiskovalo jih je 315. Po razredih uvrsteni bili so: v IV. razredu 16 učencev, 15 učenk; v III. 46 učencev, 31 učenk; v II. 36 učencev, 43 učenk; v I. razredu 60 učencev in 55 učenk. Odličnih je bilo skupaj 43 učencev in učenk in sicer so bile učenke pridnejše, kajti med njimi je 26 odličnih, med dečki pa le 17. Šolska knjižnica obsega 275 knjig; od teh je namenjenih 188 za učiteljsko porabo, 87 pa za berilo učencem, po kterih ondašnja mladina prav pridno sega, kajti sposodile so se vse knjige skupaj 930krat. Poleg te je pa omeniti še okrajne učiteljske knjižnice s 534 knjigami; ta se je v teku minulega leta pomnožila za 116 knjig. — Nadalje poročilo obsega še šolsko kroniko in pa dva slavnostna govora konec šolskega leta.

(Iz Loke pri Zidanem mostu) se nam poroča: 31. julija bila je pri nas volitev volilnih mož. Izvoljenih je bilo vseh sedem narodnih z veliko večino. Nasprotniki so čisto poparjeni!

(Toča) je grozno pobila večerj o polu desetih zvečer po Cerkljah, Polici, Šmartnem, Zalogu in deloma po zgornjem Berniku na Gorenjskem. Nadalje se nam poroča žalostna novica, da je tudi toča klestla v Zaveršeh Koprivniške, Libnu Videmške na Štajarskem, Drnovem Leskovske fare na Kranjskem.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

3. Čevlarski obrt naj bi imel za političen okraj Kranj jedno zadrugo.

4. Ravno tako naj bi imeli kovači, žebjarji, ključavničarji, kleparji, kotlarji, pasarji, kolarji, urarji, puškarji, izdelovalci decimalnih tehtnic, in sicer za političen okraj Postojno, Ljubljansko okolico, Kranj in Radovljico po jedno zadrugo.

5. Dalje naj bi imeli lončarji, potem peki in medeninarji jedno zadrugo za političen okraj Kamnik.

6. Drugi rokodelski in dopuščeni obrti naj bi imeli vkup jedno zadrugo, s posebnim ozirom na število obrtvalcev ali za vsak političen ali za davčni okraj posebe ali za več davčnih okrajev vkup.

7. Pri trgovskih obrtih bi bilo primerno, da se za vsak političen okraj vstanovi jedna zadruga, ali da se izloči mala trgovina, ktera bi imela za-se svojo zadrugo.

Ker vendar obrtni zakon daje najširje koncesije, kar se tiče krajevnega obsega združniškega okraja kakor tudi združevanje v skupine obrtnih vrst, naj bi se pred vsem oziralo na želje obrtvalcev v zborničnem okraji in to tem bolj, ker ima zbornica izreči svoje mnenje le po zaslišanji obrtvalcev. Da bi mogla to po zakonu ji dano nalogo izvršiti, naj bi se obrnila do c. kr. okr. glavarstev, naznanivši jim te razmere, naj bi pozvala obrtvalce, da svoje nazore in želje o vstanovitvi zadrug, oziroma združenja v skupine izrazijo.

Da se lože sestavijo skupine, izdelala se je razredba obrtov, ktera naj se ob enem c. kr. okrajnim glavarstvom dopošlje. — Če bi se zadruga vstanovile v zmislu prej omenjenih predlogov 1. do vštet. 7., bi se pokazale, za čas, ko se je izdelal izpisek obstoječih obrtov, naslednje številke:

ad 1. Gostilničarjev itd. ad a) je v Postojni 127, v Bistrici 104, Senožeče in Vipava 115; ad b) v Kočevji 237, Velike Lašice in Ribnica 190; ad c) Krško in Kostanjevica 230, Mokronog in Radeče 197; ad d) Kranj 189, Loka in Tržič 225; ad e) Ljubljanska okolica 498, Vrhnika 151, Litija 161, Zatičina 134, Idrija 108, Lož 91, Logatec 161; ad f) Kranjska Gora in Radovljica 203; ad g) Rudolfovo 207, Žužemberk in Trebnje 174; ad h) Brdo 144, Kamnik 251; ad i) Metlika in Črnomelj 190.

ad 2. Žage in mlini in sicer: Politični okraj Postojna 216, Kočevje 217, Krško 236, Kranj 255, Ljubljanska okolica 260, Litija 167, Logatec 268, Radovljica 129, Rudolfovo 209, Kamnik 218, Črnomelj 78.

ad 3. Čevljarji v političnem okraji Kranj 75.

ad 4. Kovači itd. v političnem okraji: Postojna 88, Ljubljanska okolica 84, Kranj 89, Radovljica 134.

ad 5. Lončarji v političnem okraji Kamnik 65, peki in medeninarji v tem okraji 70.

(Dalje prih.)

Razne reči.

— Iz Marseilla čujejo se vesti, da se človeku lasje ježijo. Blizo 80.000 ljudi je zbežalo. Kar jih je ostalo, so v vednem strahu in trepetu pred kolero. Nesnaga po mestu se še popisati ne dá. V eni sami hiši je pomrlo 19 ljudi in neznosljiv smrad okuževal je ondi iz ravno tiste hiše celo okolico. Ravno nasproti dobila je pa komisija, ki je mestne ulice in hiše preiskavala, tri zapuščene otročice, katerim je stariše in vse bližnje sorodnike kolera pobrala.

— Od kod je prišla kolera? „Iz Azije“ praviš ti in tako trdijo vsi zdravniki. Ali to ni res. Kolera je mogoče nastala vsled procesij, katerih je toliko na Francoskem. Ti se smejaš, pa če mi nočeš vrjeti, pa beri Brnskega, judovsko liberalnega „Tagesbota“ od 10. julija. Omenjeni list je pravi „mirakel“

in „orakel“, ker tudi vé, da veliki petek škof ob petih popoldne mašuje! To je učenost!

— Judovsko posestvo raste. Že zopet so judje Bleyer, Deutsch in Weiss kupili veliko posestvo na Ogrskem. Posledica liberalne vlade!

— Grof Beust izdaja svoje memoire v francoskem in nemškem jeziku. Da bo stvar zanimiva, je gotovo, saj je grof Beust povzročil v Avstriji nesrečni dualizem, ki je spet povzročil že toliko prepira in nesreče in jo bo še.

Telegrami.

Dunaj, 2. avgusta. „Fremdenblatt“ izvé, da po cesarskem povelji se bode Galiciji takoj na pomoč priskočilo. Vladi se dovoljuje proti poznejim potrjenji državnega zbora poškodovanim (po povodnji) dati 800.000 gld. posojila brez obresti.

Monakovo, 1. avg. Restavracijski vagon je pri Wels-u iz tira skočil. Dva potovalca in dva služabnika sta bila malo ranjena.

Paris, 1. avgusta. Kongres je sklican v Versailles na ponedeljek ob eni uri. Policija je zasačila pri nekemu mehaniku več bomb, ter ga je zaprla. — Od včeraj zvečer jih je v Marseillu umrlo za kolero 22, v Toulonu pa 4.

Paris, 1. avgusta. Borzna govorica, kakor da bi bil predsednik Grevy zbolel, ni resnična.

Paris, 1. avgusta. Po poročilih iz Brazilija, je bil ondašnji državni zbor razpuščen, ker ni sprejel vladnega nasveta, po katerem naj bi se kolikor moč sužnost hitro zatrla.

Haag, 1. avgusta. Kamora je sprejela postavni načrt, po katerem bo kraljici vladarstvo izročeno, z 97 glasi proti 3 nasprotnim.

Umrli so:

31. julija. Robert Trebelnik, mojskre sin, 7 let 10 mes., vtonil je na sv. Petra nasipu v Ljubljani.

V bolnišnici:

30. julija. Blaž Koprivnik, delavec, 74 let, Apoplexia cerebri. — Franc Dovžan, delavec, 54 let, plućnica.

Tujci.

1. avgusta.

Pri **Maliči**: J. Morberger, trg. potovalec, z Dunaja. — E. Zmerina, trg. potovalec, iz Prage. — Dr. Franc Sterger, odvetnik, iz Grada. — Janez Damont, trgovec, iz Trsta. — Anton Truolun, zasebnik, iz Trsta. — Avgust Kascovich, z družino, iz Trsta. — M. Peklič, odvetnik, z družino, iz Jaske. — Franc pl. Lozanz, c. k. častnik, iz Trbiža. — Janez Pototnik, upok. vradnik, iz Trebnja. — P. Turk, trgovec, iz Drage. — Anton Knote, iz Hammerstila.

Pri **Stonu**: Friderik Schrader, trgovec, iz Nürnberga. — Julij Strosmann, trgovec, iz Barmena. — Anton Štritof, c. k. častnik, z Dunaja. — Franc Stern, železn. vradnik, s soprogo, iz Vöslava. — G. Hild, trg. potovalec, iz Grada. — J. Žepič, lekarnar, iz Trsta. — Janez Marizoni, trgovec, iz Vidma.

Pri **Bavarskem dvoru**: Josip Prinz, zasebnik, z Dunaja. — Zimbirski, Elbogen in Ombiček, c. k. častniki, z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jos. vit. Krautwald, c. kr. častnik, z Dunaja. — Wurm, c. k. častnik, z Dunaja. — Rajmund Čuček, profesor, iz Kopra.

Pri **Virantu**: Dr. Josip Fraidl, c. k. sodn. pristav, s Krškega. — Jurij Dernovšek, iz Želimlja. — Janez Strnad, iz Dobropolja. — Josip Oglar, župnik, iz Sodražice. — Bogomil Ambrož, zasebnik, iz Št. Jošta.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

2. avgusta.

Papirna renta po 100 gld.	81 gl. 10	kr.
Sreberna	81	90
4% avstr. zla. renta, davka prosta	103	25
Papirna renta, davka prosta	96	15
Akcije avstr.-ogerske banke	863	—
Kreditne akcije	311	60
London	121	45
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	74
Francoski napoleond.	9	65
Nemške marke	59	45

Od 1. avgusta.

Ogerska zlata renta 6%	122 gl. 10	kr.
„ „ 4%	92	30
„ „ papirna renta 5%	89	05
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 112	30
„ „ Länderbanke	105	60
„ „ avst.-oger. Lloyd v Trstu	554	—
„ „ državne železnice	317	75
„ „ Tramway-društva velj. 170 gl.	216	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 124	75
4% „ „ 1860	500	—
Državne „ srečke iz l. 1864	100	169
„ „ 1864	50	168
Kreditne srečke	100	179
Ljubljanske srečke	20	23
Rudolfove srečke	10	19
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	108	50
„ „ Ferdinandove sev.	105	75
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104	50

Službo občinskega tajnika

sprejme vsestransko izurjen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika v izrazu in pisavi zmožen privatni uradnik.

Pogoji naj se pošljejo opravištvu „Slovenca“.

Lep zaslužek

zamore si o počitnicah pridobiti vsak ljudski učitelj na kmetih brez velicega truda. Vprašanja naj se pošljajo v zaprtih pismih z nadpisom „lep zaslužek“ upravništvu tega lista.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobiva knjiga:

„Ne v Ameriko!“

Spisal Jak. Aléšovec.

Cena 1 gl. po pošti 5 kr. več.

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijaceljske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER'S TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vrancih, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 glod.

— Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istinite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ z vravni rotožva na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z vravni stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Schuhmarke.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostil mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najpristršnišo zahvalo, vzsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

(18) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

— Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.